

ئۆد-یووی جەندەر . . سامانی وستا بەکر

سەرر تا نەمئەویست لەسەر ئێم بەبەت بەواوکەمەو، بەبەم ئاستا کاتەکی گونجاوتر دواى ئۆوێ کە هەردوو بەرێ لێگە و دژ جەندەر تا ئاستەک خاوبوونەوتەو و ئێکەر بەهەناسەییکی ترەو بە بەبەتەک بەوانن، ئێم وتار پێردە لەسەر بەشەک لێ شاراوکان هەنێمەو و هەردوو لایەنی ئێرەنی و نەرەنی وونتر ئخاتە بەردەستی خوێنەر.

پەناسەى جەندەر/گەز:

جەندەر زیاتر لێ پەناسەییکی هەنێگر و بەشەوێ جیاواز باسی لێوکرەو هەربەیی تەگەشتنی جیاوازیشی لێناو کەمەگەى کوردیا هەناو تە ئارەو.

جەندەر واتە پەناسەى هەستی مەق بە دیاریکردنی گەز. هەستی مەق بەرامبەر بەخەى نەک بوونە بایلەجیەکەى، واتە هەركەسە ئێتوانە گەز دیاربکات نەک بوونی بایلەجی.

جەندەر گە ئێبا خود جەری گەز بەپەى خواستی حەز و ئارەزوو سەکسیەکانی خەى دیار بکات نەک بوونە بایلەجیەکەى.

جەندەر واتە دایرکردنی جەری کەمەلایەتی و دژى ئۆ و هەواوردەییەى کە لەسەر بنەمای گەز ئێکەر.

جەندەر ئۆ و ئۆ و تاییبەتمەندییە کەمەلایەتیانە ئێتەکاتەو کە لەسەر بنەمای بوونی بایلەجی و ئۆ و ئۆفتار و ئۆ و چاوەوانیانە بنیاتنراون کە کەمەگە بە بەهەریەک لێ ژن و پیاو دیاری کردوو.

مەوسوعەى بەریتانیا بەم شەو پەناسەى جەندەری کردوو: هەستی مەق بە خودی خەى، ئێگەر نەرەیان مە. ناسنامەى جەندەر جەگیرنییە بەو گەزەى مەق پەوێ لێ دایک بوو.

پەیمانگەى کەنەدی بە توێژینەوێ تەندروستی بەم شەو پەناسەى کردوو. جەندەر بریتییە لێ گەزى کەمەلایەتی کەسەک نەک ئۆ و گەز بەبایلەجیەى کە پەوێ لێدایکبوو، بەکو بریتییە لێو گەز کەمەلایەتیەى کە دەرکەت کارتەکراو بەت لێلایەن چەندین بارودەخى کەمەلایەتیەو.

وٲزارٲ تی تٲندروستی و خزمٲتگوزاری مرٲیی ئٲمریکا بٲم شٲوٲ ٲٲناسٲی کردووٲ: سٲکس بریتیٲ لٲ جیاوازیٲ بایلٲجٲییٲکانی نٲوان نٲر و مٲ، کٲ خٲی لٲ کرٲمٲسم و ئٲرگانٲکانی زاوٲ و جیاوازی هٲرمٲنٲکان و چٲند شتٲکی دیکٲ ئٲبینٲتٲوٲ، بٲٲام “جٲندٲر” ئامازٲیی بٲ ٲٲٲ و ٲٲفتارٲ کٲمٲٲایٲتیٲ بنیاتنراوٲکان، یاسایٲکان و کارتٲکٲرٲکان کٲ لٲ چوارچٲوٲییٲکی مٲژوویی و کولتووریا ٲووئٲیٲن، لٲ سٲرانسٲری کٲمٲٲگاگان، بٲ تٲٲٲوونی کات ئٲگٲٲٲن.

توٲژینٲوٲ و جٲندٲر/گٲز:

جٲندٲر/گٲز بریتیٲ لٲ، مٲودای تایبٲتمٲندیٲکانی ٲٲیوٲست بٲ مٲینٲیی و ٲیاوسالاری و جیاوازیکردن لٲ نٲوانیانٲا. زٲربٲی کولتوورٲکان “دووانٲی گٲزی” بٲکارئٲهٲنن، کٲ تٲیا ٲٲگٲز دابٲش ئٲکرٲت بٲسٲر دوو ٲٲلا، مرٲفٲکان بٲ (کوٲ/ٲیاو و کچ/ژن) دائٲنرٲت، ئٲوانٲی لٲ دٲرٲوٲی ئٲمانٲن لٲوانٲیٲ بکٲونٲ ژٲر زاراوٲی “چٲتری نا-دووانٲی”. زٲربٲی زانایان هاوٲان لٲسٲر ئٲوٲی کٲ گٲز تایبٲتمٲندیٲکی ناوٲندیٲ بٲ ٲٲکخستنی کٲمٲٲایٲتی.

لٲ چوارچٲوٲی ترا زاراوٲی جٲندٲر بٲ جٲگرتنٲوٲی سٲکس بٲکارئٲهٲنرٲت بٲ بٲ ئٲوٲی نوٲنٲرایٲتی جیاوازیٲکی چٲمکی ٲوون بکات. بٲ نموونٲ لٲ لٲکٲٲٲینٲوٲکانی ئازٲٲٲ غٲیرٲ مرٲییٲکانا. جٲندٲر بٲ شٲوٲییٲکی باو بٲ ئامازٲکردن بٲ گٲزی بایٲلٲژی ئازٲٲٲکانیش بٲکارئٲهٲنرٲت.

زانستٲ کٲمٲٲایٲتیٲکان لٲکی تایبٲت بٲ توٲژینٲوٲی گٲز/جٲندٲریان هٲیٲ. زانستٲکانی دیکٲش وٲک سٲکسٲلٲژی و زانستی دٲمار، گرنگی بٲو بابٲتٲ ئٲیٲن. زانستٲ کٲمٲٲایٲتیٲکان هٲندٲک جار وٲک بنیاتٲکی کٲمٲٲایٲتی لٲ جٲندٲر/گٲز نزیک ئٲبنٲوٲ، لٲ کاتٲکا زانستٲ سروشتیٲکان لٲکٲٲٲینٲوٲ لٲوٲ ئٲکٲن کٲ ئایا جیاوازیٲ بایٲلٲژیٲکان لٲ مٲینٲ و نٲرینٲکانا کاریگٲریان لٲسٲر گٲشٲکردنی گٲز لٲ مرٲفا هٲیٲ؛ هٲردوو لٲکٲٲٲینٲوٲکٲ ٲژد ئٲکٲنٲوٲ کٲ جیاوازیٲ بایٲلٲژیٲکان تا چٲند کاریگٲریان لٲسٲر دروستبوونی “ناسنامٲی جٲندٲری/گٲزی” و “ٲٲفتاری جٲندٲر/گٲزی” هٲیٲ. هٲروٲها لٲ هٲندٲک ئٲدٲبیاتی ئینگلیزیا، سٲ بٲش لٲ نٲوان “سٲکسی بایٲلٲژی، گٲزی دٲروونی و ٲٲٲی گٲزی کٲمٲٲایٲتیا” هٲیٲ. ئٲم چوارچٲوٲیٲ بٲ یٲکٲمجار لٲ سایٲ ۱۹۷۸ لٲ توٲژینٲوٲیٲکی فٲمینیسٲیا سٲبارٲت بٲ ترانس سٲکسوالیزم دٲرکٲوت.

هاورد کردن:

جند ر چ مک کی کم مگگ ژئا وایه کان نیک بره می تچ نی هزی کوردی، هاوش ووی دیمو کراسی، لبرالیزم و سک لاریزم. ئم می ژه هاتی ب تایب تی کورد ب کار بری ئم چ مکان نین نیک خو هق ند ر، ب ی گرن گ پش هر شتک ب زانک کانا تپ پینر ن و پاشان بخر ند ب ردیدی خ مکی/ع وام.

بیرمان چ ب شکی لای ن ئیسلامی کان ک ش ی ز ریان ل س ر چ مک دیمو کراسی و پر ل مان ه بو و ب کفر و ح رام و بر ر لای و سفیان ئ کرد، پاشان هر خودی خ یان بوون ب ئ ندام پر ل مان ل مگ گ ی ب ش داری کردنی ه بزار دن کان و ک داه ننان کی دیمو کراسی.

ل ئایستایا کار گ شت ت ئ و ی جند ر/ مگ گ ز وک کفر و ئیلحاد بناس نر و ناوه نانی بب ت ئا ب و و ب ر، هر وک چن ل پ شترا ووش ی "تیا تر" وک ه جوو ب کار ئ ه نرا و تا ئ ستاش هر و ا با و، ل کات ک "تیا تر" ک ئ کات "شان" ل پیمان گاو زانک کانا ئ خو نر، چونک ئ و س ر د م ش شان ب کار یکی ن شیا و ئ بینرا تا کار گ شت ئ و ی تیا تر بب ت ه جوو ب رام ب ر خانمان.

ه کاری س ره دانی جند ر:

ز ر گرن گ پش هر شتک بگ مین و ب ه کاری س ره دانی هر چ م ک ب تایب تی چ مک هاورد کرا و کان، چونک ب هر ی ک کیان کم م ک ه کار و پویستی وایک رد و ک هر ی ک ل م چ مکان ل دایکبن.

جند ر کات س ریه ل ک ل مگ گ ی داب و ن ریت و جیا کاری نوان نر و م گ شت ئاستی چ و سان و، کاتک ک داه ننان کم م ی تیکانی مر ق بوون ئامرازک ب د ستی ن رین و ب زابوون ب س ر م ی کانا، ئیتر ل ر و ب پویستز انرا ک جیا وازی بای ل جی و مگ گ زی/ جند ری مر ق نا کر بکر ند بنما ب داب شکاری ئرک و ماف.

ئم ه کاری هاتن کای ی جند ربوو، ئیتر ل دوی ئم و ه ندک شتی لا و کی ت ک کرا و ک ت نانت ل ژئا و اش تا ئ ستاش ب چوونی جیا وازی ل س ر، هر ب نمون حیزب است و کان ئ وروپا ی ک ل بان گ ش ی ه بزار دن کانیان دژای تی ها و مگ گ زبازید و

زربەشيان له ئاستايا يان بوون به پكهنه‌نځرى حكومت وېك پارتى
"براينى ئيتاليا" به سەرکايه‌تى جارجيا مملەنى سەرک وېزيرانى
حكومتى ئيتاليا، يان بوون به دوو م گورځ حېزب له سەر ئاستى وېلاتى
سويد وېك پارتى "سويدىي ديموكراتىكان" به سەرکايه‌تى يېمى
ئېكسپان.

جەندەر باگراوندكې قوۋى هەيە له كەمەگەي ئۆزئوا بەم تا
ئادەت نامەيە به كەمەگەي ئۆزەتەتە، بگر زەرينەي ئەهەي خەك
تەنەت ناتوان پەناسەشى بكن.

هەندەك ئۆن جەندەر بابەتەكې هەنووكەي نېيە، پرسی زەر گرنگتر
هەيە قسەو باسى له سەر بگر، له استيا گرنگ هەموو ئۆو چەمكەنەي
له ئاستا و له داهاتووا كارىگەري له سەر كەمەگەي دانه‌نەن به
خەك/وam بناسرەن پەش ئۆو له كەي ياساوه كارى پەبگر يان
بخرەتە بوارى جەبەكەردنەو كە ئەمەش كارى زانكەكانە.

جەندەر و هاوۆگەزخواری:

جەندەر كەمەگە خەشكەر به دياركردنى كەز به و جەري كەسەكە
پەيخەشە، واتا جەندەر كارئاسانى ئەكا به هاوۆگەزخواری تا نكەي
له بوونى بايەلەجەي خەي بکات كە هەيە و ئەبينەر، وە ناساندنى خەي
به وەي كە خودى خەي هەستى پەئەكا نەك وەك ئۆو كە ئەبينەر و
دەرەكەو، له كەتەكا له سەر تايە ئەمە بەشەك نەبوو له مەغزا و
ناوەرەكې جەندەر، بهكو تەهەكەشكراو تە ناوى، جا ئېتر ئەگەر
بهري له گەجەندەر بهن هاوۆگەزخواری له جەندەر را جەينا بهتەو،
يان بهري دژ بهن جەندەر واتە هاوۆگەزبازى ئۆوا هەوردوولايان
هەنەن، چونكوم له ئاستايا هاوۆگەزبازى تەهەكەشى جەندەر كراو له
هەندەك شوەن ئەگەرچى له ئۆزئواش بهريەك له گەجە و بهريەك دژن،
واتە جەندەر به سودى هاوۆگەزبازى دانه‌هەنراو بهم له ئاستايا
دژايە تېشى ناكە.

هاوارگەزبازى بابەتەكە زەر له جەندەر كەنتەر، بگر هەندە كەنە
هەندەك پەيان وایە ئەم دياردەيە هەر له گەجە دروست بوونى مرەفەو
بوونى هەبوو و سەر تا وەك نەخەشى مامەنەي له گەجە كراو، تەنەت
له پەتووكە ئاينەكانېشا باسى له وەكراو.

هاوۆگەزباز له ئاستايا بهتە بابەتەكە به زەر جەر و شەوۋى
جياواز سودى لهتەبينەر، هەر به نمونە هەندەك حېزب و كخراو مافى
هاوۆگەزباز وەك بانگەشەي ديموكراسى بوونى خەيان به كارئەهەنن،

هه نددكيش به پچه وانوو له گڼگي دژايه تي و ناسا ندني و لك ديارد يكي نام و نه خشي باسي له وو ئه كن، كه له استيا هه ردوو بهر سود و بهر ژوو ندي ئايد له ژيا و كه مالا يه تي و ئاينيپه كاني خيان هه يه ئه گونا ئه م ديارد يه هه ر هه بوو به مام ئه سنا په رد ي شرم و ترسي له سر لبراو و كار لك كراو و ئه كره هه نديك ئه گره تكهچووني هه ماني و لاداني كه مالا يه تيشيان نه به به مام واخيان ئه ناسنه يان و لك هه ر كا و شته كيتر تاقى ئه كه نه وو.

هاو گون بازى به؟

يه كه له گونگيه كاني به ژناوا يه كان به اگرتنى زه ربووني ژمار ي مرقه، ئاشكرا يه كه زه ر باس له وو ئه كره كه ژمار ي مرقه كان زيا بوو، كه مپانيا گوره كان م به ستيا نه ژمار كه له هه شت مليار نه كه زياتر نه كا به كو باس له وو ئه كره كه له گونگي قايرسي نموني كه قيد يان جهنگي جيهاني سهيم وو كه متری كه نه وو به يه ئه كره بهر ودان به هاو گون بازى هه كار لك بهت به به اگرتنى زياد بووني مرقه "تديد النسل". ئاشكرا يه په كه نه ناني خزان ته نها له بهر نه وو خستنه وو نيپه به كو ژن و پياوېش چه ژي جهسته ي له وو ره گرن و له وو پي ش وو ژمار ي مرقه بهر وو هه لكشان ئه وو، يه كه له ته وريپه كان نه وو يه كه چه ژي جهسته له نه وان دوو گونگي هاو به شا به ئاساي و ره گيره و له گونگي نه ريت و به ها با كا نه وو گونگي په نه گيره به وچه ره ژمار ي مرقه و لك ئه سنا زيانا كا كه به به چووني به نده ئه م كار كه دژي كه ي مرقه قا يه تي و نا به گونگي په بير.

سزا:

هه رشته لك په چه وان يه سروشته به به زه ره ر ئه شكه ته وو، به به رد وامي ژيان هه ميشه دوو گونگي جياواز نه به بووني هه به و به ته نها يه كه گونگي بوون بهر وو كه تاي نه چه، جكه له ئاژ و با نه دكان ته نانه ت در خته كانيش په ويستيان به دوو گونگي جياواز هه يه ئه گونا در خته كي زه و به به ره م نه به، له وو وانگه يه وو هه رشته په چه وان يه سروشته بوون به وو به وو ئه سته نگ و سزا نه به ته وو.

سزا دوو جهري هه يه "فه رمي و ناهه رمي"، سزاي فه رمي له گونگي دادگا كا نه وو ديارى ئه كره و سزاي ناهه رمي له گونگي كه م گونگي وو.

كا ته كا به به تهك ياسا يه يان به ياسا پارزه گاري له بكر و دادگا كان نه توان سزاي به سر را به سه پنه به مام له هه مان كاتيشا نام و قبوه كراوى كه م گونگي نه به، نه وا له و كا ته يا سزاي دوو م جه به جه نه كره

“سزای نافرمی نریت و کلتور”، لبریا کممگگ خئی سزا دیارئکا و هرخشی ئسپنن ب نمون، شاربدردکردن یان چاندنی کئی پیونددیکان، دابان ل چواردور، هجو ناوونننر...هتد.

برگرتن:

هاتنی جنندر وک هاورد تکنلجیاکان ک برپنگرتنی ئاستم نیب بام ئسانیش نیب، تمم کممهایتیکان و ئاممر زیرککان بوون بپویستییک کی کممگگ و ل هموو ماکا هان برجرک ئیسلامی و باوئدار، ب باوئ، منا، گورم ژن و پیاو هاوشانی یکنر بکاریئهنن، بوونی ئامری زیرک و تئی کممهایتی هکاری سمرکی هاوردکردن و گواستنوی چمک و ههوا و داهننانن نوییکانن ب بخواستی کممگگ و خود، هر ل و گگییشوو چمککان ئخنننن ناو کئی کممگگ جیاوازانکان.

ل ئستایا ل کممگگی کوردیا جنندر وک واتا بندتئیکی خئی دوور ل تخزانن نوییکانی هاوشووئی گگزبازی ب کردار جبجئکر و خئیکی دسختشیش ئکا کچی دزایتی خودی چمکک ئکر ب نمون ک خانمان ل بازاراکانا بوون ب چایچی و خاون چشتخانن و شوفر و دوکاندار و خاون کمپانیا، پلیس، پشمرگ...هتد لکاتکا پشتر ئم کارانن گگیپیرا و نبوو ب خانمان.

ل بر ئوئی جنندر پناسی جیاجیای ب کراو و ئکر تنانن ل ئژئاواش بی گنگ زانککان پناسیک داژن ل سمر مغا و ناویرکی ووشتی جنندر تا کاتک بکارهئرا ئو هستیاریی دروست نکا ک ئستا دروستی کردوو ئمش ل پناوی ئاشتی کممهایتی.

جستیم: My body

جستیم سندر، من و جستیم، واتا دابان لگگ دروئی جستیم و ل و استییی تیا یا ئژیت.

پرژئی جستیم من خم خاو نیم ک کخراوی ن توو یکنگرتووکانی ل پشتوو، ب گگینی ستراکچری کممگگ وات گگینی کلتور و نریت و دستبرداربوونی سپنراوکان، وات شیوازی ژیا نکردنی نو لگگی برریککوتنی هردوو گگزنی نر و م. سمر تا ئم پرژئی ب ممبستی هاوکاری و پارزگاری کردن ل مرقی لاواز و کم برگری و منا و کچ و ژنان بوو بام هندن کخراو و حیزب و

وہات بہ مہستی ہاؤگہ زخوازی بہکاریانہنا بووہ پاہپشتہکی یاسای بہیان.

واتا "بوہستہ جہستی منہ" دہستہواژہیہکی سويدیہ و فہری مناہان ئہکران. "Stopp min kropp"

ئہم دہستہواژہیہ بہ ئہوہبوو کہ مناہان و کچ و ژنان لہناو خہزان و دہرہوہی خہزانا ئازار نہیرن و تووشی دہستدرہژی سہکسی نہہنہوہ، دواتر ئہمہش بووہ بہشہک لہ چہکی دہستی ہاورہگہ زخوازہکان.

لہرہوہ بہمان ہوونئہہتہوہ کہ جہندہر دہروازہی ہاؤگہ زبازی نہہوہ، بہہکو دہروازہی ہاؤگہ زبازی سہرہتا لہ گہی موئہسہساتی ئہکادیمیہوہ بووہ ہتا گہشتہتہ یاسا.

بہیہ گہرنگہ کاتہ ہووبہہووی ہہر دیاردہیہک ئہہینہوہ یان ہووبہہووی کہمہگا ئہہینہوہ گہرنگہ ئہوہ لہہیرنہکہین کہ پاکتاوی یہکتر نہکرہ و ہہمووی نہخرہتہ خانہیہکہوہ، چونکوم زہرینہی ہہای ئہوانہی قسہیان لہسہر دیاردہکان ہہیہ خہہکانی دہسہزن و ہہریہکہی لہ تہگہشتنی خہیہوہ پہی ہاشہ بہجہرہک خزمہت بہکہمہگا بکات.

بہختہوہری یان چہژ؟

دوو ہکخراوہیہی کلتوری جیاواز ہہیہ ئہوانیش ژیانہی بہختہوہری یان چہژ لہ ژیان.

بہختہوہری واتا ہہموومان بہختہوہرین بہیہکہوہ و خہشی و ناخہشی لہگہہ یہکا دابہش ئہکہین، نمونہی شای و شین و سہیران و بہنہکان، بہہام جہژ بہ تاکہ واتا خود خہی چہژ وہرہگرہ و دابہشی ناکا، نمونہی سہکس کردن واتہ خہت و جہستہت بہہ چورادہور، بہلایہکی ترا واتا گہہینہی نہریت و کلتوری پہکہوہیہی کہ بہختہوہریہکہی بہ کہمہگہیہ بہ چہژ کہ تہنہا بہ خودہ.

بہکورتی نزدیکہوونہوہی دوو گہہزی جیاواز ژن و پیاو یان یہک ہگہز بہمہہستی سہکس ہہر بہ چہژہ بہجیاوازی ئہوہی یہکہمیان سہوشتیہ و پہیوہندیہ کہمہہایہتیہکان پتہوتر ئہکات و سہرہنجام بہختہوہری ئہہنہ، پہچہوانہکہشی ہاستہ.

کہ پارہزہری بہہا باہکانہ؟

خہزان، پہروہردہ، سیستمی کہمہہایہتی، ہکخراوہی بہہای کلتوری،

خاککی ئایندار و بئ ئاین هردوولا بئ بیرکردن و ل ئاین پارنزی ئو بئ هایانن، چونک ل مانا یی و تا هزرکاری ب سیستمی پروردی ک م ای تی ئ ش ل و تیا ئ تو نر ت و ب ی کات گ ور ش ئ ب ئ گ ر ک س با و دار ب یان ب با و ئ و ا پ ک و پار نزاری ل ه مان ب ها و سیستمی ک م ای تی ئ ک ن، ب ی ب و ب و و بو و ی ه ر دیا د ی ک ک ک م گ پ ی نام ی و ئ کات و ئ و ا ئ ب ت نها پ نا ب پرو ردی ک م ای تی بیر و ل و گ ی و کار بکرت ب اگرتنی، چونکوم ل یک ی امیاری و ئابوری و ه رگیز س ر ک و توو نابی ه کار ک ش ی ئ و ی ک ئ و دووان سیستم کی ز ب لاهی جیهانین و سیاست و ئابوری ت نها و ات ک یان ک م گ ی ک توانای اگرتن و و ب و و بو و ی ئ و ا ن ی نی ب م ل گ ی پرو ردی ک م ای تی و ئ ک ر باری پ ب گیر .

چارسو رس:

کات ئتو ووبووی هار دیارد یی ببیته و گرنه سرتا بگویی بدهای هکار کایا، ب نمونه ئگر بر بشاییک نه ب جند و فم نیزم نای نه ئراو، خ ئگر بشت و ووبووی جند و فم نیزم ببیته و ئوا ئ ب جگر و یی کی کلتوری پشک ش بکیت و ستایی زیان گ انکاری بر سر ایت، دست ل زوم و چوسان و می منا، ژن و خا و نیپداویستی تاییت، پیر، گنج تنانیت پیایش هگیر، ستم کم بیت و، دادپوری جبهه بکر ئمش تنها ب دستات ناکر بکو ئرکی سرشانی کم مگش، ئ ب هرکه س و ل خزان کای خ ی و دست پیکات بمش گ انکاری ل کخراوی ب های کلتوریا ئکر ب ب دست داری کی و دستبرد ب قبولند کراو کان، خ ئگر بر یاریش واب ک جند و فم نیزم تکرته و و جگر و یی کی کلتوریش پشک ش نکرته و ئوا ئتر ئک ویت "درووی واقع" یان درووی مژوو.

- ۱۲-۲۷

سا ما نی و استا بکر

سوید - ست کہ

ጥ. ፲፯